

ДЪРЖАВЕН
ФОНД
ЗЕМЕДЕЛИЕ

София 1618, бул. „Цар Борис III“ 136,

тел.: 02/81-87-100, 02/81-87-202

факс: 02/81-87-267, dfz@dfz.bg,

www.dfz.bg

TLP – WHITE

Ниво на конфиденциалност 0

ПОЛИТИКА ЗА БОРБА С ИЗМАМИ, КОРУПЦИЯ, КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ И ДВОЙНО ФИНАНСИРАНЕ И МЕРКИТЕ ЗА ДОКЛАДВАНЕ И КОРИГИРАНЕ НА СЕРИОЗНИ НЕРЕДНОСТИ НА ДФ „ЗЕМЕДЕЛИЕ“ ПО КОМПОНЕНТ: УСТОЙЧИВО ЗЕМЕДЕЛИЕ, ИНВЕСТИЦИЯ С6.11 „ФОНД ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА ТЕХНОЛОГИЧНИЯ И ЕКОЛОГИЧЕН ПРЕХОД НА СЕЛСКОТО СТОПАНСТВО“ ОТ НАЦИОНАЛНИЯ ПЛАН ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И УСТОЙЧИВОСТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Съгласно Постановление № 157 на Министерския съвет от 7.07.2022 г. за определяне на органите и структурите, отговорни за изпълнението на Плана за възстановяване и устойчивост на Република България, и на техните основни функции, лицата, отговорни за управлението и изпълнението на Плана, предприемат необходимите мерки, свързани с предотвратяването на измами, корупция, конфликт на интереси и двойно финансиране от Механизма и от други програми на Съюза, както и от други национални или международни източници на финансиране. Постановлението посочва ангажимента на МЗХ като СНД да организира въвеждането и изпълнението на мерки за превенция, установяване, докладване и коригиране на случаи на конфликт на интереси, корупция, измама и двойно финансиране и възстановяване на неправомерно получени средства от крайните получатели (КП), включително да създадат организация за извършване на оценка на риска от измами. С договор № РД 50-305 от 20.12.2023 г. на ДФ „Земеделие“ са делегирани функции по възлагане изпълнението на **Инвестиция С6.11 „Фонд за насърчаване на технологичния и екологичен преход на селското стопанство“** от Плана за възстановяване и устойчивост.

Като част от държавната администрация от служителите на ДФ „Земеделие“ се очаква да поддържат високи правни, етични и морални стандарти, да се придържат към принципите на почтеност, обективност и честност и да се противопоставят на измамите, корупцията, конфликта на интереси и двойното финансиране в начина, по който

извършват своята дейност (Кодекс за поведение на служителите в държавната администрация, приет с ПМС № 57/2020 г.).

Целта е насърчаване на култура, която оказва възпиращ ефект върху измамната дейност и улеснява предотвратяването и откриването на измами, корупция, конфликт на интереси и двойно финансиране и изготвянето на правила, които ще спомогнат при установяването на данни за измами, корупция, конфликт на интереси и двойно финансиране и ще гарантират, че тези случаи се разглеждат своевременно и по подходящ начин.

Понятията измами, корупция и конфликт на интереси се използват за описване на широк кръг от нарушения. Определения за престъпленията измама и корупция се съдържат в Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 година относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред, транспонирана в българското законодателство с Наказателния кодекс и Закона за административните нарушения и наказания. В допълнение по отношение на корупцията, осъществявана от лица, заемащи публична длъжност, е приложим Закон за противодействие на корупцията.

Легална дефиниция на конфликта на интереси във връзка с изпълнение на бюджета на Европейския съюз се съдържа в Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 година за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, а в националната нормативна рамка определение за конфликт на интереси и правилата за установяването му са регламентирани в Закон за противодействие на корупцията. Законът е приложим както по отношение на лица, заемащи публична длъжност, посочени в чл. 6, ал. 1 от същия, така и по отношение на лицата по §2 от допълнителните разпоредби на закона.

Измамата е с цел лично облагодетелстване, облагодетелстване на свързано лице или трета страна, или загуба за друго лице, като умисълът е основният елемент, който ги отличава от нередностите. Корупцията е злоупотреба с власт, нарушаване или липса на изпълняване на служебни задължения с цел пряко или косвено извличане на неследваща се материална или нематериална облага за себе си или за други лица. Конфликт на интереси е налице, когато безпристрастното и обективно упражняване на официалните функции на едно лице е опорочено по причини, свързани със семейството, емоционалния живот, политическа или национална принадлежност, икономически или други интереси, споделяни например с кандидат или получател на средства от ЕС.

Измамата, корупцията, конфликта на интереси и двойното финансиране не само имат потенциално финансово отражение, но може да доведат и до увреждане на

репутацията на организацията, отговаряща за ефективното и ефикасно управление на финансовите средства. Това е от особено значение за публичните организации, отговарящи за управлението на средствата на ЕС.

II. МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ НА ИЗМАМА, КОРУПЦИЯ И КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

ДФ „Земеделие“ е изградила ефективна контролна система, която гарантира идентифицирането на рисковете от измама, корупция и конфликт на интереси в рамките на изпълнение на инвестиция по НПВУ.

При необходимост ще бъдат предприети съответните действия за въвеждане на допълнителни мерки до постигане на възприетото като приемливо ниво на риск, като се отчитат установени индикатори за измама.

Ефективното прилагане на системите за контрол допринася за намаляване на риска от възникване на измами или от тяхното неразкриване.

III. ДЕЙНОСТИ ЗА УСТАНОВЯВАНЕ НА СЛУЧАИ НА СЕРИОЗНИ НЕРЕДНОСТИ

Данни за осъществена измама, корупция или конфликт на интереси, както и индикациите за възникването им, се установяват обичайно в хода на осъществяваната от ДФЗ дейност - проверки и/или при получаване на информация от външен източник – сигнал от лице, гражданска организация, медийна публикация и др. източници. В тази връзка средствата за установяване на сериозни нередности от ДФЗ са следните:

1. При извършването на:
 - а) подбор на проекти за изпълнение на инвестиции;
 - б) контрол за законосъобразност на проведения от КП избор на изпълнител;
 - в) проверка на финансово-технически отчет;
 - г) при проверки на място.

В посочените случаи задължително се анализира дали са налице индикатори за измама, конфликт на интереси и корупция, като се използват данните от системата ARACHNE, както и тези, съдържащи се в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел. Посредством информацията в тези системи се извършва проверка за свързаност на лицата (КП и изпълнител на дейност по инвестиция).

По време на проверката допълнително се следи за наличието на индикатори за измама, като се ползват „червените флагове“, посочени в съответните контролни листове. При установени индикатори („червени флагове“) информацията се вписва в специален модул в ИС за ПВУ и се предоставя на дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз (АФКОС)“ в Министерството на вътрешните работи за допълнителна проверка и насочване към компетентните органи (Прокуратурата на Република България/ Европейската прокуратура/Комисия за противодействие на корупцията).

2. Налице е възможност за подаване на сигнали за нередности посредством секция за сигнали на електронната страница на ДФ „Земеделие“. Сигнали могат да бъдат подавани и устно, писмено и по електронна поща. Служителят, приел устен сигнал, го документира. Общата уредба на подаването и разглеждането на сигнали се съдържа в глава 8 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК). В чл. 108, ал. 2 от АПК се съдържа принципната защита на подателите на сигнали, а именно, че никой не може да бъде преследван за това, че е подал сигнал.

3. Одитните доклади, съдържащи информация за двойно финансиране, измама, корупция или конфликт на интереси, както и индикациите за възникването им, представляват сигнали за сериозни нередности.

IV. ДОКЛАДВАНЕ НА СИГНАЛИ ЗА СЕРИОЗНИ НЕРЕДНОСТИ

При постъпил сигнал за нарушение, или установен индикатор за такова в процеса на извършваните проверки се предприемат следните действия:

1. Получените в ДФЗ сигнали се регистрират в деловодната система. След регистриране постъпилите сигнали се предоставят незабавно на изп. директор на ДФЗ;

2. Когато в резултат на извършваните от служител на ДФЗ контролни дейности се установи индикатор за сериозна нередност, той формулира писмено своето съмнение и информира прекия си ръководител, като представя и резултатите от извършените проверки (в т.ч. проверки в Търговския регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел и/или ARACHNE, попълнени контролни листове) в подкрепа на това становище.

3. Ръководителят на ДФЗ разпределя сигнала на съответната оперативна дирекция, в рамките, на която се определя служител за администриране му;

4. Служителят, на когото е разпределен сигнала, в срок до три работни дни от възлагането въвежда обстоятелствата в специален модул в ИС за ПВУ. Обстоятелства, открити на по-късен етап и подлежащи на вписване, се въвеждат в срок до три работни дни от откриването им;

5. Служителят по т. 3 извършва преглед на информацията с цел идентифициране дали същата се отнася до измама или подкуп и присвояване по смисъла на Наказателния кодекс, корупция по смисъла на чл. 3, ал. 1 от Закона за противодействие на корупцията по смисъла на чл. 61 на Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 и/или чл. 70 от Закона за противодействие на корупцията. Прегледът се извършва в срок от десет работни дни. В случай на установена фактическа сложност срокът може да бъде удължен еднократно с пет работни дни. В докладна записка до изпълнителния директор на ДФЗ се документират извършените действия и заключението дали са налице основания за процедиране на информацията от съответните компетентни органи. В случай, че ДФЗ установи, че не са налице данни за съмнение за измама, конфликт на интереси или корупция, приключва сигнала и информира подателя;

6. В случай, че ДФЗ установи, че са налице данни за съмнение за измама или корупция информацията се предоставя чрез ИС за ПВУ на дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз (АФКОС)” в Министерството на вътрешните работи в срок от два работни дни от приключване на проверката. При подадена информация към АФКОС се информира и Дирекция Национален фонд (ДНФ) за сведение.

7. При съмнение за конфликт на интереси по чл. 70 от Закона за противодействие на корупцията информацията се представя на компетентния инспекторат на ДФЗ.

8. При съмнение за свързани лица (представляващо конфликт на интереси извън Закона за противодействие на корупцията, по смисъла на Финансовия регламент) ДФЗ извършва проверки посредством Търговския регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел и други лицензирани информационни системи. При събрани в резултат на проверките данни за свързаност ДФЗ подава сигнал към Прокуратурата на Република България/Европейската прокуратура, с копие до дирекция АФКОС, както и ДНФ.

9. Срокът за извършване на проверките за свързаност по т. 8 е трийсет работни дни от възлагането. При фактическа сложност срока може да бъде еднократно удължен с петнадесет работни дни.

10. Чрез въвеждане на информация в ИС за ПВУ дирекция АФКОС информира ДФЗ за предприетите действия – извършената проверка, направените анализ, оценка и заключение, уведомяването на Прокуратурата на Република България, Европейската прокуратура или КПК, както и за получената от органа по установяване и разследване информация за актуален статус на случая (отказ за образуване на производство, образуване на производство, установяване на конфликт на интереси, прекратяване/спиране на наказателното производство, предложение за освобождаване от

наказателна отговорност с налагане на административно наказание, повдигане на обвинение с обвинителен акт и др.). При пряко получаване на такава информация в ДФЗ, същата се изпраща на дирекция АФКОС за въвеждане в ИС за ПВУ.

11. В ИС за ПВУ се въвежда, актуализира и съхранява цялата информация и се прикачват документи, касаещи образувани преписки по проверки на сигнали. Въвеждат се предприетите действия и корективни мерки от структурите, отговорни за изпълнението на ПВУ.

Досието на сериозната нередност (измама, корупция или конфликт на интереси) в ИС за ПВУ съдържа цялата относима документация, събрана в хода на административната проверка във връзка с конкретен сигнал за нарушение и задължително включва:

- получения сигнал и документите към него;
- документацията по извършената административна проверка, в т. ч. всички писмени доказателства по случая;
- заключението за наличие на основание за процедиране на сигнала;
- извадки от одиторски/контролни доклади, когато е приложимо;
- всякакъв вид кореспонденция, свързана с нарушението, включително относимата кореспонденция с КП;
- извършените от АФКОС анализ, оценка и проверки, както и заключението за процедиране на сигнала към органите на досъдебното производство или КПКОНПИ;
- информация, свързана с актуален статус на случая, включително действията на правоохранителните органи, със съдебни дела, когато е приложимо, или с относими административни производства, както и издадените актове;
- информация за предприетите корективни действия – спиране на плащания, отстраняване на лице от изпълнявани задължения, направен самоотвод;
- друга относима информация.

12. Резултатите от извършените действия от т. 1 до т. 11 се отразяват в Контролен лист – за проверка на постъпили сигнали за сериозни нередности.

13. ДНФ осъществява контрол за своевременното актуализиране и попълване на информацията за нарушения, пропуски и сериозни нередности в ИС за ПВУ, както и за предприетите действия по компетентност от ДФЗ и АФКОС, като има право да изисква допълнителна информация и документи по случаите.

14. В случай, че сигналът за сериозна нередност засяга изп. директор на ДФЗ или друг оправомощен от него служител, в чиито отговорности е да процедира сигнала, той се подава към дирекция „Национален фонд“ и инспектората на ДФЗ.

V. КОРЕКТИВНИ ДЕЙСТВИЯ ПРИ СЕРИОЗНИ НЕРЕДНОСТИ

ДФЗ спира плащанията със средства от МВУ към КП при:

1. Повдигнато с обвинителен акт обвинение за извършено престъпление измама или корупция (подкуп), касаещо инвестиция от ПВУ;

2. Установен с акт на компетентния орган конфликт на интереси;

Спирането на плащанията по инвестицията е пропорционално на отражението, което имат измамата, корупцията или конфликтът на интереси върху него. Ако те касаят основна дейност или засягат значителна част от инвестицията, или ако са свързани с лице собственик на и/или представляващ юридическо лице – КП или физическо лице – КП, се спират плащанията по цялата инвестиция. Ако сериозната нередност засяга само определена обособена част от инвестицията или лицето, участващо в осъществяването на тази нередност, може да бъде отстранено без това да повлияе на изпълнението на инвестицията и това може да бъде обосновано, спира се само съответстващото за изпълнението на обособената част плащане.

VI. ДЕЙНОСТИ ПО ПРОВЕРКА ЗА ДВОЙНО ФИНАНСИРАНЕ

При установяване на случаи на двойно финансиране, разходът не се финансира със средства от МВУ и/или се изисква неговото възстановяване. Дирекция „Национален фонд“ предприема действия за възстановяване на неправомерно изплатени или неправилно използвани суми.

Сериозните нередности могат да имат множество различни проявления и е необходимо и задължително всички участници в изпълнението на ПВУ да възприемат нулева толерантност към измамите, корупцията, конфликта на интереси и двойното финансиране.

ДФ „Земеделие“ разполага с разработена и утвърдена от Изпълнителния директор на Система за управление за борба с подкупването съгласно Стандарт БДС ISO 37001:2016. "Политиката за борба с подкупите и корупцията", която е част от Системата за управление за борба с подкупването е публикувана и на сайта на ДФЗ, в рубрика "Обща нормативна уредба". Всички служители и трети страни по смисъла на политиката са отговорни за нейното прилагане.

Отделно в ДФ „Земеделие“ са утвърдени Вътрешни правила за защита на лицата, подали сигнали за корупция, корупционни прояви и/или конфликт на интереси.